

การอภิปราย

“องค์ความรู้และนวัตกรรมในการจัดการมลพิษทางอากาศและสุขภาพ”

ผู้ร่วมการอภิปราย

๑. รศ.ดร.วราวุธ เสือดี สมาคมวิศวกรรมสิ่งแวดล้อมแห่งประเทศไทย
๒. รศ.ดร.ศิริมา ปัญญาเมธีกุล จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
๓. รศ.ดร.ไกรชาติ ตันตระการอากาศ มหาวิทยาลัยมหิดล

ผู้ดำเนินการอภิปราย

ผศ.ดร.เพ็ญศรี วัจนละอานันท์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

ประเด็นสำคัญ (Key message of the session)

๑. การจัดการมลพิษทางอากาศกับข้อมูลขนาดใหญ่ (Air Quality Management and Big Data)

Big data มีความสำคัญต่อการกำหนดมาตรการในการจัดการมลพิษทางอากาศและสุขภาพของประเทศไทย ซึ่งประโยชน์อย่างหนึ่ง คือ การทำ Air Quality Modeling เพื่อการวางแผน ป้องกัน เลือกลงมาตรการลดมลพิษทางอากาศและลดผลกระทบต่อสุขภาพที่เหมาะสม

Source input → Formulate Modeling → simulation source
→ เลือก mitigation → ดูการลดลงของผลกระทบต่อสุขภาพ

ตัวอย่าง Modeling หรือ Photochemical Air Quality Modeling ที่มีใช้ ได้แก่ CMAQ, CAMx, REMSAD, UAM-V® และแบบจำลองคุณภาพอากาศที่ใช้ในประเทศไทย คือ AERMOD

ประเด็นสำคัญในการประเมินและคาดการณ์ผลกระทบต่อสุขภาพ คือ ยังไม่มีดัชนีที่จะชี้วัดได้ถึงผลกระทบต่อสุขภาพที่แท้จริง และขาดแบบจำลองการวิเคราะห์ความเสี่ยงต่อสุขภาพของประเทศไทย

ทั้งนี้ ข้อจำกัดในการวิเคราะห์ คาดการณ์ คือ ต้องมีข้อมูลที่มากพอสำหรับการวิเคราะห์ ซึ่งต้องอาศัย Big data ที่ทันสมัย

วันจันทร์ที่ ๑ กรกฎาคม ๒๕๖๒

ณ โรงแรมมิราเคิล แกรนด์ คอนเวนชั่น กรุงเทพมหานคร

๒. ชุดความรู้และงานวิจัยในการจัดการคุณภาพอากาศ

จากสาเหตุการเสียชีวิตจาก PM_{2.5} ยังเป็นปัญหา การแก้ไขต้องใช้ข้อมูลหลายด้าน ทั้ง แหล่งกำเนิด ข้อมูลอุตุนิยมวิทยา สภาพภูมิอากาศ การเผาไหม้ เป็นต้น

การได้มาซึ่งข้อมูลทางวิทยาศาสตร์ ตั้งแต่การตั้งเป้าหมายมาตรฐานนโยบาย เหล่านี้ ต้องมีงานวิจัยรองรับ โดยเฉพาะเรื่องการจัดทำ emission inventory เช่น แหล่งกำเนิด กิจกรรมของมนุษย์ ทั้งพื้นที่ทั่วไป และพื้นที่ริมถนน

๓. เครื่องมือการประเมินและคาดการณ์ความเสี่ยงต่อสุขภาพจากมลพิษทางอากาศ

ปัญหามลพิษทางอากาศเป็นสาเหตุของการเสียชีวิตที่เกี่ยวข้อง ๗ ใน ๑๐ โรคสูงสุดระดับโลก และมลพิษทางอากาศภายในบ้านมีความสำคัญมากขึ้น กลุ่มเสี่ยงสำคัญ ได้แก่ เด็ก หญิงตั้งครรภ์ ผู้ทำงานภายนอก

เมื่อใช้ภาพซ้อนทับทางภูมิศาสตร์ระหว่างความเข้มข้นของมลพิษทางอากาศ และข้อมูลด้านสุขภาพ ทั้งโรคมะเร็งปอด และระบบทางเดินหายใจส่วนล่าง พบการทับซ้อนกันในพื้นที่ภาคเหนือตอนบน

เครื่องมือในการประเมินผลกระทบต่อสุขภาพจากมลพิษทางอากาศที่สำคัญ ได้แก่ Air Quality Measurement (Real Time): Internet Mobile application, Air Quality Forecasting Software เพื่อการทำนายผลกระทบต่อสุขภาพ

การประเมินและคาดการณ์ความเสี่ยงต่อสุขภาพจากมลพิษทางอากาศ อาจใช้ Health Impact Assessment Model เช่น AirQ+, BenMAP, และโดยเฉพาะ DYNAMO-HIA ของ WHO ที่ใช้ข้อมูล Chronic disease ซึ่ง Model ต่าง ๆ นั้น จำเป็นต้องใช้ข้อมูลคุณภาพอากาศ เพื่อทำนายแนวโน้มการเกิดโรค

ข้อเสนอ

๑. ควรเก็บรวบรวมข้อมูลเพิ่มเติมในเรื่อง ฐานข้อมูลบัญชีการปล่อยสารมลพิษ ฐานข้อมูลด้านอุตุนิยมวิทยา ฐานข้อมูลด้านผลกระทบต่อสุขภาพ ฐานข้อมูลเรื่องคุณภาพอากาศสำหรับ “สิ่งแวดล้อมย่อย (microenvironment)” และฐานข้อมูลสำหรับค่าคงที่ต่างๆ ที่ใช้ในกระบวนการประเมินความเสี่ยงต่อสุขภาพ (ที่เหมาะสมสำหรับประเทศไทย)
๒. ควรพัฒนาค่า Air Quality Health Index สำหรับประเทศไทย

คำสำคัญ ประเมินและคาดการณ์ผลกระทบต่อสุขภาพ องค์ความรู้และนวัตกรรม มลพิษทางอากาศ

